

HANS BRANDT fot.

Den vestlige del af Raabjerg mose.

Bemærkninger om fuglelivet i Raabjerg mose.

Af ERNST TORP PEDERSEN.

Fra Raabjerg mose nordvest for Jerup mellem Skagen og Frederikshavn findes der i den ornithologiske literatur så godt som ingen oplysninger. Sammen med stud. mag. HANS BRANDT og stud. mag. LEIF LYNEBORG JENSEN havde jeg lejlighed til at besøge denne interessante lokalitet fra 24. til 26. juni 1952 og skal her bringe en oversigt over vore iagttagelser, idet jeg dog straks må tilføje, at listen over ynglefuglene sikkert vil kunne suppleres med flere arter, som vi ikke fik konstateret i den korte tid, vi havde til rådighed, ligesom vi kun i ringe grad nåede at foretage en kvantitativ analyse.

En nærmere beskrivelse af lokaliteten vil jeg udelade her, idet LYNEBORG JENSEN allerede har givet en sådan i sin artikel om Tranen (D. O. F. T. 46, 1952, p. 129).

Følgende arter yngler eller formodes at yngle i mosen:

Gravand (*Tadorna tadorna* (L.)). Set overflyvende både enkeltvis og parvis. Den blev ikke konstateret ynglende i mosen, men yngler dog sandsynligvis. Jeg har fundet den ynglende på ganske lignende terræn i Hvidmose østsydøst for Holstebro.

Krikand (*Anas c. crecca* L.). Flere par yngler i hedemoserne i områdets vestlige del. Tre ♀♀ blev set enkeltvis.

Hedehøg (*Circus pygargus* (L.)). En del — vel 6-8 par — yngler i det store område. Vi så flere jagende fugle både ♂♂ og ♀♀. Vagtmester Kock fortalte, at han har fundet dens rede her flere gange. I D. O. F. T. 41, 1947, p. 65 angiver skovrider B. STÆNSTRUP, at han formoder, at mindst et par har ynglet i 1940-42. Den synes således at være tiltaget i antal siden da.

Trane (*Grus g. grus* (L.)). Et par yngler. Parret havde 2 store, ca. fire uger gamle unger. Den ené blev fanget og ringmærket (Se D. O. F. T. 46, 1952, p. 129). Den mulighed kan ikke udelukkes, at der yngler flere par i Vendsyssel. Det kan tilføjes, at jeg den 24. juli 1952 så en overflyvende Trane ved Skelstens mile 10 km sydvest for Skagen. Den kredsede en enkelt gang og fløj derefter mod sydvest. — En grundig undersøgelse af Vendsyssels fugleliv vil sikkert give mange overraskelser, og en sådan undersøgelse er ved at blive planlagt af Trane-ekspeditionens medlemmer.

Stor Regnspove (*Numenius a. arquata* (L.)). Flere par yngler afgjort på området. Vi fandt desværre hverken reder eller yngel, men at dømmе efter fuglenes opførsel, var der ingen tvivl. Da spovetrækket netop var begyndt, var det vanskeligt at fastslå, hvor mange par, der yngede, men vagtmester Kock, der tidligere har fundet dens rede på lokaliteten, anslår antallet af ynglepar til ca. 10. Denne ynglelokalitet har ikke tidligere været omtalt i litteraturen, og mig bekendt har man ikke tidligere påvist danske ynglepladser nord for Limfjorden for denne art.

Rødben (*Tringa t. totanus* (L.)). En blev set i hedemosen, hvor der muligvis yngler enkelte par.

Tinksmød (*Tringa glareola* L.). Adskillige par yngler i hedemosen. Når man færdedes i det sumpede terræn mod vest, fløj den næsten hele tiden ængsteligt skrigende omkring iagttageren. Vi konstaterede den ynglende med sikkerhed, idet flere næsten flyvefærdige unger blev truffet. Det er sikkert denne lokalitet R. HØRRING omtaler (1926, p. 204) under betegnelsen Jerup.

Dobbeltbekkasin (*Capella g. gallinago* (L.)). Flere par yngler i hedemosen.

Hættemåge (*Larus r. ridibundus* L.). Mange blev set flyvende. En lille koloni på 8-10 par blev fundet i en lille dam i hedemosen. Flere af rederne indeholdt endnu æg.

Gøg (*Cuculus c. canorus* L.). Sikkert ret alm. ynglefugl. Mange blev set og hørt kukke.

Sanglærke (*Alauda a. arvensis* L.). Alm. ynglefugl på de mere tørre strøg af heden.

Stenpikker (*Oenanthe o. oenanthe* (L.)). Flere blev set. Enkelte har sikkert ynglet i terrænets tørre del.

Bynkefugl (*Saxicola rubetra* (L.)). Flere par blev truffet på ynglested. Et par havde unger lige i nærheden af vort telt.

Engpiber (*Anthus pratensis* (L.)). Flere par yngler.

Hvid Vipstjert (*Motacilla a. alba* L.). Enkelte blev set.

Rødrygget Tornskade (*Lanius c. collurio* L.). Enkelte blev set i den spredte buskbevoksning i den mere tørre del af heden, hvor vi formoder, at de ynglede.

Gulspurv (*Emberiza c. citrinella* L.). Flere ynglepar blev set i den spredte bevoksning på heden.

Rørspurv (*Emberiza s. schoenichus* (L.)). Flere par ynglede i hede-mosen.

Til slut kan det lige tilføjes, at vi iagttog følgende ikke ynglende arter:

Fiskehejre (*Ardea c. cinerea* L.). En overflyvende.

Tårnfalk (*Falco t. tinnunculus* L.). En set jagende — sikkert en ynglefugl fra en af omegnens småplantager.

Vibe (*Vanellus vanellus* (L.)). En enkelt overflyvende — vel fra de omliggende marker — blev set.

Stormmåge (*Larus c. canus* L.). Flere overflyvende fugle blev set på strejftog over området.

Sandterne (*Gelochelidon n. nilotica* (J. F. Gm.)). En blev set overflyvende den 25. juni.

Landsvale (*Hirundo r. rustica* L.). En del fløj på insektjagt.

Litteratur.

HØRRING, R. 1926: Fugle **2**. — Danmarks Fauna **30**, p. 204.

JÆSPERSEN, P., 1947: Hedeøggen (*Circus pygargus* (L.)) som ynglefugl i Danmark. — Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **41**, p. 65.

SALOMONSEN, F. 1947: Fuglelivet i Hansted Vildtreservat. — Dansk Ornith. Foren. Tidsskr. **41**, p. 186—195.
